

Kako živjeti kršćansku vrlinu siromaštva?

Kršćani su, po uzoru na Isusa, pozvani živjeti kršćansku krepost siromaštva. Mnogo puta ne razumijemo što ovaj poziv znači ili podrazumijeva. Za mnoge se to predstavlja kao mukotrpan zadatak, nespojiv s vremenom u kojem živimo ili kao negativna vrlina koja više uzima nego daje. Udubljujemo se u neka od mogućih pitanja kako bismo pomogli ponovno otkriti bogatstvo kršćanske kreposti siromaštva.

3.09.2024.

Sažetak

1. Blago siromasima duhom...
 2. Što je to i kako živjeti kršćansku krepost siromaštva?
 3. Siromaštvo duha i želja za srećom
 4. Je li siromaštvo spojivo s materijalnim bogatstvom?
 5. Kako živjeti tu vrlinu u 21. stoljeću?
 6. Kako su prvi kršćani doživljavali siromaštvo?
-

1. Blago siromasima duhom...

U Govoru na gori Isus naviješta “Blaženstva”, ona obećanja sreće u

okolnostima u kojima je naizgled nema. Nije slučajno što Isus prvo izgovara: “Blago siromasima duhom, njihovo je kraljevstvo nebesko” (Mt 5,3). Ovo je ključ za življenje svih ostalih blaženstava. Tajna punina života kršćanina sadržana je u siromaštvu srca. „Poznajete milost Gospodina našega Isusa Krista da, iako bijaše bogat, radi vas osiromaši, da se vi obogatite njegovim siromaštvom“ (usp. 2 Kor 8,9). Potrebno je proniknuti u dubinu ovih riječi kako bismo pronikli u bit Evandjelja i Isusa i tako se ugradili u kršćansku logiku.

Razmatraj sa svetim Josemarijom

Ono što je potrebno za postizanje sreće nije lagodan život nego zaljubljeno srce. Brazda, 795

Mnogi se osjećaju nesretni baš zbog toga što imaju previše svega. Kršćani, ako se doista ponašaju kao djeca Božja, iskusit će neugodnosti,

vrućinu, umor, studen... Ali neće im nikada ponestati radosti, jer je to – sve! – odredio i dopustio On, koji je izvor istinske radosti. Brazda, 82

2. Što je to i kako živjeti kršćansku krepost siromaštva?

Siromaštvo je vrlina koja usklađuje i uređuje odnos osobe prema dobrima. To je dio glavne vrline umjerenosti jer, živeći je, nastojimo uživati u razumnim užicima na odgovarajući način kako nas ne bi odvratili od našeg cilja, a to je istinska sreća. Siromaštvo je privlačno i pozitivno jer nas poziva da težimo većem dobru, a ne da nas zavedu ona manja koja nas sprječavaju da istinski volimo. Ukratko, to je vrlina koja nam omogućuje da imamo srce slobodno za ljubav.

Krist, uzor svih vrlina, onaj je u koga svi kršćani gledaju kako bi naučili živjeti u siromaštvu. Novi nam zavjet otkriva Boga koji, kao Kralj i Gospodar svega stvorenoga, odabire siromaštvo od svoga rođenja u jaslama do smrti na križu.

Razmišljajući o svojim životima, ljudi svih vremena danas ponovno otkrivaju osobni poziv da žive ovu krepost, budući da se siromaštvo ne može mjeriti vanjskim parametrima, nego traženjem u srcu veza koje nas sprječavaju da velikodušno slijedimo Gospodina.

Razmatraj sa svetim Josemarijom

Krist je put koji nas vodi k Bogu; ali Krist se nalazi na Križu. Da bismo dospjeli na Križ, treba da nam srce bude slobodno, odijeljeno od svih zemaljskih stvari. Križni put, X postaja

Odijeli se od dobara svijeta. - Ljubi i provodi siromaštvo duha! Zadovolji se onim što dostaje kako bi prošao kroz život trijezno i umjereno. - Inače nećeš nikada biti apostol. Put, 631

3. Siromaštvo duha i želja za srećom

“Jedina dobra stvar je ljubiti Boga svim srcem i biti siromašan duhom ovdje dolje.” (Teresa de Lisieux)

Kada se vrlina svede na žrtvu, nedostatak ili nevezanost, na neki način vrlinu svodimo na sredstvo koje se koristi za postizanje istinskog cilja, a to je imati slobodu istinske ljubavi, težnju za srećom svakog čovjeka.

„Siromaštvo srca je u konačnici sloboda da se sve slobodno primi, a

da nam naš „ego“, njegove pretenzije i zahtjevi ne stoje na putu. To uključuje smrt za sebe, radikalnu nevezanost, ali onu koja vodi do savršene transparentnosti u Božjem djelovanju, do radosti slobodnog primanja i davanja.

Međutim, potrebno je dugo vremena i duga borba da se postigne ta sloboda. To zahtijeva duboku preobrazbu našeg postojanja, našeg načina odnosa prema Bogu, prema sebi i prema drugima.”¹

Razmatraj sa svetim Josemarijom

U ekonomiji spasenja, naš Otac Bog brine se za svaku dušu s nježnošću i ljubavlju: svatko je primio svoj dar od Boga, neki na jedan, drugi na drugi način. Stoga bi se činilo beskorisnim nastojati prikazati Gospodinu nešto što mu je potrebno; Iz naše situacije dužnika koji nemaju čime platiti, naši bi darovi bili slični onima iz Starog zakona, koji Bog više

ne prihvaća: Nisi htio niti su ti bile po volji žrtve, prinosi i paljenice za grijeh, sve ono što su ljudi nudili prema Zakonu.

Ali Gospodin zna da je davanje tipično za zaljubljenike i On nam sam pokazuje što želi od nas. On ne mari za bogatstvo, niti za plodove ili životinje na zemlji, moru ili zraku, jer sve je to njegovo; On želi nešto intimno, što mu moramo slobodno dati: daj mi, sine, svoje srce. Ne zadovoljava se dijeljenjem: on želi sve. On ne traži naše stvari, ponavljam: on želi nas same. Odatle, i samo odatle, dolaze svi ostali darovi koje možemo ponuditi Gospodinu.

Dajmo mu, dakle, zlato: fino zlato duha nevezanosti za novac i materijalna sredstva. Ne zaboravimo da su to dobre stvari, da dolaze od Boga. Ali Gospodin je naredio da ih koristimo, ne ostavljajući svoja srca u

njima, čineći ih da rade za dobrobit
čovječanstva.

Dobra zemaljska nisu loša; izopačena
su kada ih čovjek postavi za idole i
pred tim idolima se klanja;
oplemenjena su kada ih pretvorimo
u oruđa dobra, u kršćanskoj zadaći
pravde i ljubavi. Ne možemo ići za
ekonomskim dobrima, kao što netko
ide u potragu za blagom; naše je
blago ovdje, u jaslama leži; To je Krist
i sve naše ljubavi moraju biti
usredotočene na Njega, jer gdje je
naše blago, tamo će biti i naše srce.
Susret s Kristom, 35

4. Je li siromaštvo spojivo s materijalnim bogatstvom?

Živjeti krepost siromaštva spojivo je s
posjedovanjem materijalnih dobara,
jer se ne teži materijalnom
siromaštvu, nego siromaštvu srca,

duha. Radi se o odvojenosti od materijalnih stvari, od gospodarenja stvarima. Bog želi da mu damo svoje srce, a ne samo vanjske stvari ili djela. Zato se ne radi samo o neposjedovanju, već o tome da ne ulažemo srce u ono što imamo. Kada u čovjekovom životu dobra zauzmu mjesto sredstava, a ne ciljeva, tada srce ostaje slobodno ljubiti Boga i druge. Naravno, ova sloboda srca zahtijeva zdrav i uredan odnos prema stvarima, a to se postiže življenjem vrlina umjerenosti, reda, nenavezanosti, gospodstva i velikodušnosti, među ostalima.

Razmatraj sa svetim Josemarijom

Ne sastoji se pravo siromaštvo u tom da nemaš ništa, nego u tom da budeš odlijepljen od stvari, da se dobrovoljno odrekneš gospodstva nad stvarima. - Stoga ima siromašnih koji su stvarno bogati. I obratno. Put,
632

5. Kako su prvi kršćani doživljavali siromaštvo?

U Evandjelju vidimo kako Isus inzistira na kreposti siromaštva, kako je sam živi i daje važnost kršćanima koji to žive. Papa Franjo uči da „kada Gospodin šalje svoja sedamdeset i dva učenika, šalje ih “u siromaštvu”, daje im savjete o siromaštvu”. To je „siromaštvo učenika: put učenika, Gospodin želi da bude siromašan“. Zatim Papa predlaže „tri oblika, tri načina življenja siromaštva u životu učenika, različito siromaštvo, tri stupnja – možemo reći – različitog siromaštva“. „Prvo siromaštvo je: odvojenost od novca, od bogatstva“, nevezanost za materijalna dobra koja, iako dobra sama po sebi, mogu zauzeti previše prostora u srcu. Gospodin šalje svoje učenike da propovijedaju bez torbe, bisage ili

sandala. „Uvjet za početak puta učenitva je siromaštvo“, kao što vidimo u slučaju bogatog mladića koji, čuvši Isusov poziv, „nije mogao za njim jer je imao toliko bogatstva i srce mu je bilo privrženo bogatstvu. " „Drugi, ponizno primi progonstva, toleriraj progonstva“, kao što su ih na različite načine tolerirali prvi kršćani i toliki današnji kršćani. I treći put je „siromaštvo samoće, napuštenosti: kada je učenik, koji je s tolikom snagom otišao propovijedati Gospodina, tolerirao i progonstva, na kraju života osjeća se napuštenim: napuštenim od svih." I to se dogodilo samom Kristu, napuštenom od svih na križu.

„Siromaštvo kao put učenika” inzistira Papa. Da, „učenik je siromah, jer je njegovo bogatstvo Isus. Siromašan, jer nije vezan za bogatstvo: prvi korak. Siromašan, jer je strpljiv pred malim ili velikim progonima: drugi korak. Jadan, jer

na kraju života ulazi u ovo stanje duha koje nas podsjeća na ono svetog Pavla: napuštenost. I „isti Isusov put koji završava onom molitvom Ocu: „Oče, Oče, zašto si me ostavio?”²

Razmatraj sa svetim Josemarijom

Reći ću ti koja su blaga čovjekova na zemlji, pa da ih ne rasipaš: glad, žeđ, vrućina, studen, bol, sramota, siromaštvo, osamljenost, izdaja, kleveta, zatvor... Put, 194

6. Kako živjeti tu vrlinu u 21. stoljeću?

Kao što su prvi kršćani živjeli krepost siromaštva u skladu s posebnim okolnostima svoga vremena, mi smo danas pozvani činiti isto.

Papa Franjo nas prosvjetljuje sljedećim riječima: „Blaženstva su

upućena siromašnima,
unesrećenima, onima koji su gladni
pravde. To je poruka protiv struje.
Svijet, naime, kaže da za sreću
morate biti bogati, moćni, uvijek
mladi i jaki, imati slavu i uspjeh. Isus
ukida te kriterije i daje proročansku
najavu - a to je proročka dimenzija
svetosti -: istinska punina života
postiže se nasljedovanjem Isusa,
vršenjem njegove Riječi. A to znači
drugo siromaštvo, to jest biti
siromašan iznutra, isprazniti se da bi
se napravilo mjesta za Boga. Tko se
smatra bogatim, uspješnim i
sigurnim, sve temelji na sebi i
zatvara se Bogu i braći, a tko je
svjestan da je siromašan i
nesamostalan, ostaje otvoren Bogu i
bližnjemu. I pronaći radost.
Blaženstva su, dakle, proročanstvo
novog čovječanstva, novog načina
življenja: postati malen i povjeriti se
Bogu, umjesto isticanja nad drugima;
budi krotak, umjesto da se pokušavaš
nametnuti; prakticirajte milosrđe,

umjesto da mislite samo na sebe; raditi za pravdu i mir, umjesto da hranite, čak i uz popustljivost, nepravde i nejednakosti. Svetost prihvaća i provodi, uz Božju pomoć, ovo proročanstvo koje revolucionira svijet.”³

Razmatraj sa svetim Josemarijom

„Siromasima se navješćuje Evandjelje" (Mt 11,5), čitamo u Pismu, točno kao jedan od znakova koji označavaju dolazak Kraljevstva Božjeg. Oni koji ne vole i primjenjuju krepost siromaštva nemaju kršćanski duh. To vrijedi za sve. Za pustinjaka koji se povlači u pustinju, i za običnog kršćanina koji živi među svojim bližnjima, bilo da uživa dobra ovoga svijeta ili je lišen mnogih od njih. Razgovori s monsignorom Escrivá de Balaguer, 110

Sjećajući se izraza proroka Izaije - discite benefacere (Iz 1,17) - htio bih reći da moramo naučiti živjeti svaku

krepost i to možda posebno vrijedi za siromaštvo. Moramo ga naučiti živjeti inače će se svesti na ideal o kojem se mnogo piše, ali ga nitko ozbiljno ne prakticira. Moramo postići da ljudi vide da je siromaštvo poziv koji naš Gospodin upućuje svakom kršćaninu, i da je stoga jasan poziv koji bi trebao oblikovati svaki ljudski život. Razgovori s monsignorom Escrivá de Balaguer,
110

1. Jacques Philippe, La felicidad donde no se espera
 2. Homilija pape Franje, 18.10.2018.
 3. Papa Franjo, Angelus, 1.11.2021.
-

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/kako-zivjeti-krscansku-
vrlinu-siromastva/](https://opusdei.org/hr-hr/article/kako-zivjeti-krscansku-vrlinu-siromastva/) (27.03.2025.)